

det, jeg har sagt, ikke passer eller i alt Fald, at det ikke dækker det, som var de faktiske Forhold den 5. August.

Jeg vil bede om Formandens Tilladelse til at oplæse et lille Afsnit. Generaløjntanten skriver, at jeg den 17. August har udtalt følgende: „Spørgsmaalet er derfor, hvordan var Stillingen den Dag?“ (nemlig 5. August 1914). „Og da man spurgte de militære sagkyndige, og de under Ansvar skulde besvare dette Spørgsmaal, sagde de militære sagkyndige: Militærordningen af 1909 svigter paa alle Omraader. Vi kan aldeles ikke opfylde det, vi skulde, nemlig det direkte Forsvar af Hovedstaden, hverken til Lands eller til Søs.“ Derefter siger han, at disse Oplysninger passer ikke, de er ikke rigtige, og han søger saa at berigtige dem.

Jeg skal saa læse det næste Afsnit: „Hvis Forsvarsministeren sigter til, at der i det den 5. August afholdte Møde i Justitsministeriet blev udtalt, at København kunde bombarderes indtil Raadhuspladsen fra Køge Bugt, saa er det rigtigt; men han undlader at oplyse, at vor Flaade havde Midler i Hænde til med Miner, Undervandsbaade, Torpedobaade m. m. at søge et saadant Foretagende forhindret, i hvert Fald gøre det til et meget risikabelt Forsøg. Og hvis Ministeren med Hensyn til Forsvaret til Lands sigter til, at det var sagt, at Københavns Forsvar kun kunde blive kortvarigt, saa undlader han at oplyse, at denne Udtalelse, der blev fremsat af mig, udelukkende gjaldt for Befæstningen i dens øjeblikkelige Tilstand.“

Ja, selvfølgelig. Jeg sagde: Saadan var Stillingen den 5. August — selvfølgelig i den øjeblikkelige Tilstand. Det vil med andre Ord sige, at denne Berigtigelse viser, at hvad jeg sagde, bekræftes til Punkt og Prikke. Jeg har tidligere prøvet paa at sige, hvad jeg har faaet ud af en Samtale med Generaler, men jeg kom galt fra det; men da de saa vilde afkræfte det, maatte de i Virkeligheden bekræfte, at det var rigtigt, hvad jeg havde sagt. I dette Tilfælde forholder det sig paa samme Maade.

Naar dernæst Generalerne siger, at Forsvaret af København var muligt, bare vi havde Tid, bare Forsvarsministeren vilde give os de fornødne Midler i Hænde, saa vil jeg læse et Par yderligere Udtalelser. Den 1. September 1915, altsaa et Aar efter Verdenskrigens Udbrud, skrev Overkommandoen i en Skrivelse til Krigsministeriet følgende: „Der er Forhold ved Københavns Befæstning, paa hvilke intet System af Arbejder ved denne kan raade Bod, idet

Byen ikke ved Befæstningen kan beskyttes mod Bombardement af sværere Skyts end Feltskyts.“ Det var Aaret efter Verdenskrigens Udbrud, og der er ikke Tale om, hvad Forsvarsministeren vil bevilge eller ikke bevilge, der er Forhold, paa hvilke intet System af Arbejder ved København kan raade Bod, det er umuligt at beskytte København mod Bombardement.

Det var ved Landsiden. Da Krigen er sluttet, og vi i 1921 spurgte Generalstaben, svarer den: Man maa „gøre sig klart Nødvendigheden af at udelukke den Opgave, som dog ligger over vore Kræfter, og som ikke længere har den afgørende Betydning som før: det direkte Forsvar af Hovedstaden“; der er derfor „ikke regnet med nogen Befæstning af København, hverken mod Land- eller Søsiden eller mod Luften“.

Det er ikke Udtalelser, der er kommet paa Grundlag af, at en Minister stillede sig mere eller mindre velvilligt en Dag eller to. Den ene Udtalelse er fremsat et Aar efter Krigen Udbrud, den anden 3 Aar efter dens Slutning. Og man siger — det er klart —, at det, man sagde i 1909, passer ikke. Det er Udtalelser, man ikke kan bortfejle ved at sige, at det er en illoyal Gengivelse.

Naar de Konservative nu optræder, som om de var de eneste, der overhovedet har Forstand paa noget Forsvarssagen vedrørende — navnlig Ordføreren udmærker sig i saa Henseende paa en enestaaende Maade —, vil jeg endnu en Gang minde de Konservative om, hvordan det var i 1909. Da havde de omtrent den samme klare Forstaaelse og saa overlegent og haanligt paa andre, der ikke kunde følge dem. De sagde: Da København er Landets Hovedstad, Regeringens Sæde, Danmarks aandelige og materielle Midtpunkt, Opbevaringssted for de fleste Værdier, der udgør Folkets nationale Bje, vil det allerede af den Grund være indlysende, at Fjenden ved at bemægtige sig København har opnaaet alt, hvad han kunde tilstræbe ved Neutralitetskrænkelser hvor som helst i Riget. Det siger det ærede Medlem ikke i Dag!

Her har vi det paa Tryk; her er ikke Tale om en Samtale, der kan misforstaas; her er det saadan, at ingen kan misforstaa, hvad de Konservative mente i 1909. Medens de i Dag siger: Vi foreslaar intet i saa Henseende, for det ligger over vore Kræfter, sagde de i 1909: Alt andet Forsvar er overflødigt; vi siger, hvad den militære Sagkundskab sagde. Den sagde i 1909 — for at opfriske det endnu en